

Na úvod

Culturologica Slovaca je nový vedecký časopis, ktorý vzišiel z potrieb teoretickej reflexie širších otázok kultúry a jazyka na Slovensku. Primárne sa prezentuje ako relevantný kulturologický publikačný orgán, ktorý vydáva Katedra kulturológie Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Prvé číslo tejto kulturologickej ročenky je bez špeciálneho tematického zamerania. Ďalšie čísla sa však budú môcť orientovať aj na vybraný tematický okruh či aktuálny problém zo širších interdisciplinárnych priezorov. Časopis sa venuje zreteľne pestrej škále rôznorodých tém, ktorých spoločný, zjednocujúci leitmotív sa snúbi s perspektívami aktuálnych kulturologických výskumných diskurzov. Časopis je platformou pre publikovanie výsledkov základného vedeckého výskumu i pluralitu diskurzov a myslenia vedcov a pedagógov z odboru i príbuzných vied. Dokazuje to už aj spektrum koncepcií vytyčovaných kulturologických línií a prezentovaných v tomto čísle časopisu.

V tomto smere koncepcne vymedzujú perspektívny priestor kulturologického smerovania najmä štúdie prof. PhDr. Petra Žeňucha, DrSc. Zo svojho aspektu ponúka pohľad tiež prof. PhDr. Július Fuják, PhD. Obidvaja sa zamýšľajú nad dôležitosťou polí záujmov a zároveň výziev pre aktuálne skúmanie. Kým P. Žeňuch smeruje k výskumu vzťahov slovenskej kultúry vo všetkých jej zložkách a vzťahoch k slovanskému i neslovanskému prostrediu, J. Fuják sa zameriava na oblasť nezávislej kultúry v jej najširších parametroch. V obidvoch prístupoch sa zdôrazňuje interdisciplinárnosť výskumu. Aj štúdia doc. Mgr. Miroslava Ballaya, PhD., načrtáva potrebu prehĺbenia záujmu o oblasť performatívnych štúdií na pôde Katedry kulturológie FF UKF v Nitre. Sústreďuje sa na kultúrny komunikát, ktorý sa snaží teoreticky vystihnúť predovšetkým v kontexte divadelného umenia. Mgr. Katarína Gabašová, PhD. vo svojej štúdií mapuje zreteľné vplyvy filozofického myslenia dánskeho filozofa Sorena Kierkegaarda v slovenskom kultúrnom prostredí.

V štúdiách zaradených do rozhľadov sa čitateľ dozvie o ďalších divergentných vetvách kulturologického spektra tém. Prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc. sa zaujíma o problematiku národnej identity v literárnych dejinách. Mgr. Veronika Moravčíková, PhD. sa v tomto zmysle ďalej intenzívne venuje tematike rozvíjania idey národnej značky (nation branding). V rámci rozhľadových prác ponúka prof. Peter Žeňuch vydanie rukopisu spomienkových rozprávání dolnozemskeho kerestúrskeho rodáka Dr. Janka Naďa, ktorý spomína na zložité obdobie medzi dvoma svetovými vojnami v Ruskom Keresture na Dolnej zemi vo Vojvodine.

Keďže časopis vznikol na pôde Katedry kulturológie FF UKF v Nitre, nachádza sa v ňom špeciálne miesto venované správam, referenciám a recenziám z aktuálneho vedeckého a pedagogického života katedry. Pevne veríme, že sa nám bude dariť vydávať taký kulturologický časopis, ktorý predstaví rozmanitú paletu podnetnej teoretickej reflexie slovenskej kultúry v európskom i širšom medzinárodnom priestore.

Miroslav Ballay, editor čísla